ÚVODNÍ POZNÁMKA

V informaci je uveden souhrnný přehled o pohybu cenových hladin spotřebitelské sféry.

V roce 2025 proběhla revize váhového systému. Váhy jsou od ledna roku 2026 zaktualizovány na základě výdajů domácností statistiky národních účtů. Primárně vycházejí z výdajů roku 2024 a jsou modifikovány odhadem výdajů roku 2025. Váhy pro detailní cenové reprezentanty jsou zaktualizovány dle údajů statistiky rodinných účtů doplněných o další dostupné zdroje a šetření. Od ledna roku 2026 jsou publikované cenové indexy vypočteny podle nových revidovaných indexních schémat.

Od ledna 2026 jsou indexy spotřebitelských cen počítány na aktualizované klasifikaci individuální spotřeby dle účelu CZ-COICOP (COICOP 2018), v souladu s příslušnou legislativou EU, viz Sdělení ČSÚ.

Od ledna 2026 došlo u cenových indexů ke změně cenového referenčního období z prosince 2023 na prosinec 2025. Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/792 je současně zavedena časová řada bazických indexů se základem průměr roku 2025 = 100. Z této časové řady jsou počítány indexy k dalším základům (předchozí měsíc = 100, stejné období předchozího roku = 100 a index klouzavých průměrů za posledních 12 měsíců k průměru 12 předcházejících měsíců). Původní časová řada se základem průměr roku 2015 = 100 bude nadále počítána i publikována, ale nebudou z ní již odvozovány jiné indexy.

Detailnější informace o metodických změnách od ledna 2026 jsou na webu ČSÚ.

Ceny jednotlivých druhů zboží a služeb jsou zjišťovány měsíčně, přičemž v současné době můžeme rozlišit 3 základní způsoby sběru dat – terénní šetření, centrální ceny a scanner data. Ceny šetřené místním cenovým zjišťováním jsou zjišťovány přímo ve vybraných prodejnách a provozovnách služeb (cca 8500), terénními pracovníky ČSÚ ve 35 vybraných okresech v celém Česku a hl. m. Praze. Centrálně sledované ceny jsou např. ceny stejné pro celou ČR, průměrné ceny zjistitelné z různých výkazů, ceny zjišťované z internetu. Scanner data jsou data z pokladen maloobchodních řetězců, k jejich postupné implementaci do výpočtu inflace dochází od roku 2019.

Detailnější informace o zjišťování spotřebitelských cen a výpočtech příslušných indexů jsou k dispozici v Metodické příručce indexů spotřebitelských cen na webu ČSÚ: Inflace, míra inflace – Metodika

Cenové indexy jsou vypočítávány na základě zjištěných cen za výběrové soubory reprezentantů a vybrané zpravodajské jednotky agregací jednoduchých indexů cen reprezentantů do úhrnu pomocí výpočetního vzorce typu Laspeyres v modifikované podobě.

$$I = \frac{\sum \frac{p_1}{p_0} * p_0 q_0}{\sum p_0 q_0} * 100$$

p_1 = *cena zboží (služby) ve sledovaném (běžném) období*
p_0 = *cena zboží (služby) v základním období*
$p_0.q_0$ = *stálá váha - výdaje domácností za zboží (službu) v základním období*